

червоногих моллюсків у досліджуваних ділянках річки Південний Буг міста Вінниці була родина Viviparidae. Найбільш поширеними видами моллюсків були види *Viviparus contectus*, *Viviparus viviparus* та *Planorbarius corneus*.

Варто зазначити, що нами було вперше проведено дослідження фауни червоногих річки Південний Буг в межах м. Вінниця на основі сучасних уявлень про систематику і таксономію цих тварин. Подальші дослідження плануються бути більш комплексними, охоплюючи максимальну кількість ділянок річки Південний Буг та включаючи аналіз фауністичного складу червоногих моллюсків в динаміці.

ВИДОВИЙ СКЛАД ОРНИТОФАУНИ ЛАНДШАФТНОГО ЗАКАЗНИКА ІВАНЬКІВСЬКИЙ (ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ)

Мосьондз Н. В., Матвійчук О. А., Гладка О. В.

THE SPECIES COMPOSITION OF ORNITHOFAUNA OF LANDSCAPE RESERVE IVANKIVSKY (VINNITSA REGION)

Mosondz N., Matviichuk O., Gladka O.

Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського, Вінниця, Україна
moavinni@gmail.com

Annotation. In different seasons of 2019–2020, the species structure of the avifauna of the landscape reserve Ivankivsky was studied (Lipovets district, Vinnitsia region). 68 species of birds were identified there. For them the character of use of the territory, belonging to various ecological and faunal groups is established.

У господарській структурі Вінницького регіону істотно домінує сільське господарство, що супроводжується тотальним розорюванням площ, заміною природних стацій полями з монокультурою. В таких умовах значення заповідних територій будь-якого рангу і спрямування для збереження видового багатства фауни важко переоцінити. Завданням нашого дослідження була інвентаризація орнітофауни новоствореного ландшафтного заказника «Іваньківський» в околицях с. Іванька Липовецького р-ну. Дослідження проводили впродовж усіх сезонних періодів 2019–2020 років з використанням методу лінійних трансект.

За означений період у межах заказника було виявлено 68 видів птахів, які належать до 13 рядів, 30 родин та 51 роду. З них 42 види

(61,8 %) належать до ряду Горобцеподібні Passeriformes і лише 26 видів (38,2 %) – до решти 12 рядів (Ciconiiformes, Falconiformes, Galliformes, Charadriiformes, Columbiformes, Cuculiformes, Strigiformes, Caprimulgiformes, Apodiformes, Coraciiformes, Upupiformes, Piciformes).

Майже 80 % виявлених видів гніздяться безпосередньо у межах дослідженого біотопу або на прилеглих територіях. Зокрема, осілими птахами ми вважали 22 види (32,4 % авіфауни біотопу), гніздовими і перелітними ще 33 види (46,8 %).

Наявність специфічних умов урочища визначає різне співвідношення екологічних груп в її орнітоценозі. Загалом були відмічені представники 3 екологічних угруповань.

Найчисельнішими виявилися дендрофільні птахи – 37 видів, що складало 67,3 % від усіх гніздових та осілих видів. Це, зокрема, *Ciconia ciconia*, *Pernis apivorus*, *Milvus migrans*, *Accipiter gentilis*, *A. nisus*, *Buteo buteo*, *Falco subbuteo*, *Columba palumbus*, *Streptopelia turtur*, *Cuculus canorus*, *Asio otus*, *Strix aluco*, *Jynx torquilla*, *Dendrocopos major*, *D. medius*, *Lanius collurio*, *Oriolus oriolus*, *Sturnus vulgaris*, *Garrulus glandarius*, *Pica pica*, *Corvus cornix*, *C. corax*, *Sylvia atricapilla*, *S. borin*, *S. communis*, *Turdus pilaris*, *T. merula*, *T. philomelos*, *Aegithalos caudatus*, *Parus caeruleus*, *P. major*, *Passer montanus*, *Fringilla coelebs*, *Chloris chloris*, *Carduelis carduelis*, *Acanthis cannabina*, *Coccothraustes coccothraustes*.

Наявність відкритих стацій з лучно-степовою різнотравною рослинністю в межах заказника, а також прилеглі орні землі з посівами зернових дали змогу сформуватися кампофільному орнітокомплексу, що об'єднує 12 видів птахів (21,8 %) із включенням видів, які оселяються на межі лісових та відкритих біотопів: *Perdix perdix*, *Coturnix coturnix*, *Vanellus vanellus*, *Caprimulgus europaeus*, *Alauda arvensis*, *Anthus trivialis*, *Motacilla flava*, *Phylloscopus collybita*, *Saxicola rubetra*, *S. torquata*, *Emberiza calandra*, *E. citrinella*.

Нарешті, орографічні особливості об'єкта та прилеглі населені пункти визначають присутність 6 видів (10,9 %) склерофільних представників авіфауни: *Falco tinnunculus*, *Columba livia f. domestica*, *Apus apus*, *Merops apiaster*, *Upupa epops*, *Delichon urbica*.

Отже, авіфауна ландшафтного заказника «Іваньківський» відзначається таксономічним та екологічним багатством і потребує подальшого вивчення.